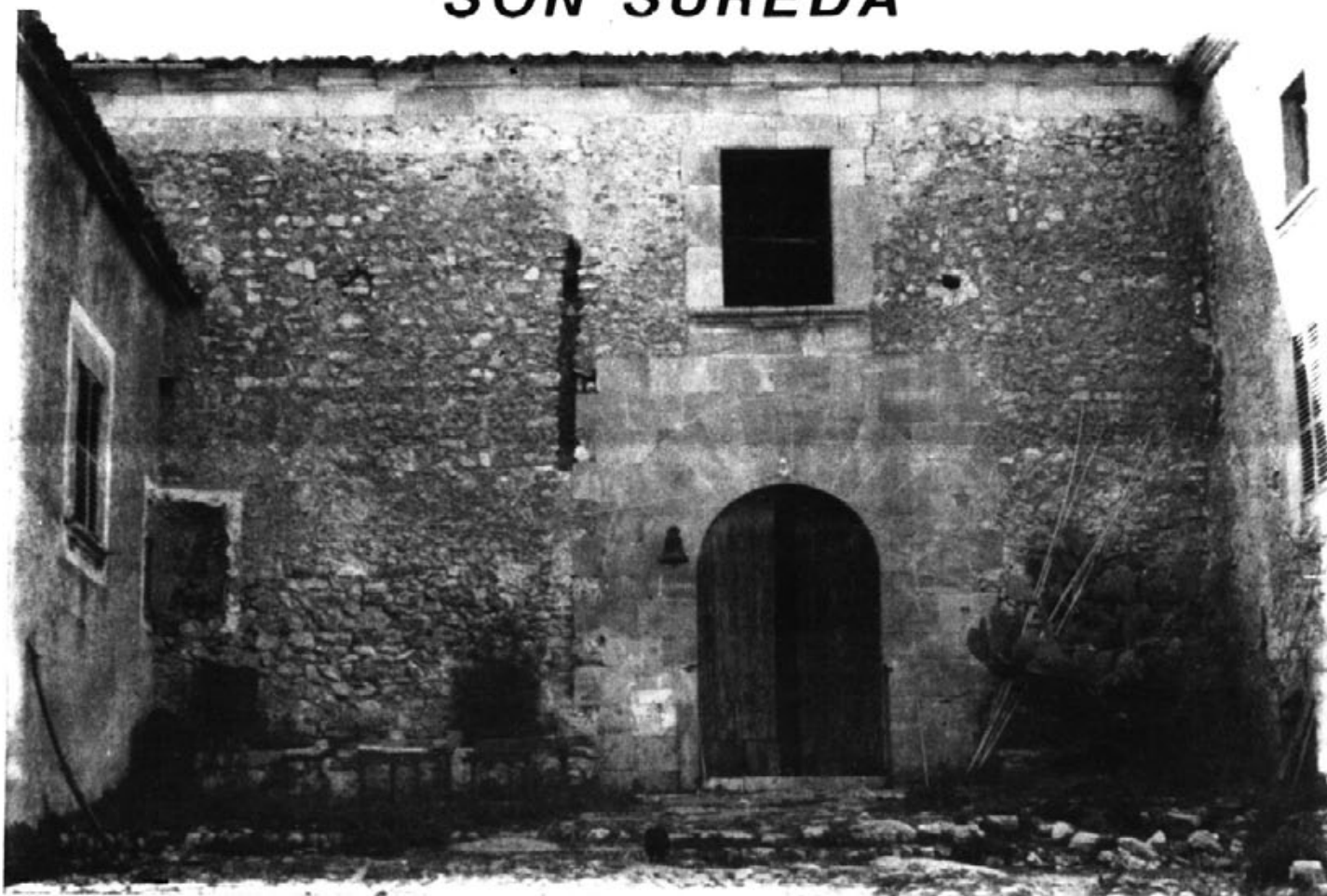

LES NOSTRES POSSESSIONS SON SUREDA

Son Sureda d'Artà és una desmembració de l'antiga alqueria de Binimira.

El llinatge Sureda pactà una convivència duradora per moltes centúries amb aquestes terres, l'any 1463, quan Antoni Sureda i d'Orpi comprà tota l'alqueria de Binimira venuda en encant públic.

Binimira romangué íntegra fins l'any 1561 en què dos néts seus la se partiren. Joan Sureda i Peretó obtingué la partida que amb el pas del temps seria anomenada Ca'n Canals i el seu germà Andreu Sureda i Peretó adquirí l'altra part avui encara dita Son

Sureda.

Les cases de la possessió, girades sempre cap a la vila en una actitud permanent i oberta, mostren la clastra i, al fons, el gran portal rodó. A mà esquerra de la clastra empedrada es pot contemplar la tafona de dues bigues, on a la branca de l'arc hi ha la data 1688. Aferrada a la tafona s'hi construí la capella pública, fundada per un breu apostòlic del Papa Clement XI de l'any 1703. Hi treballà de granat i bé Mestre Bartomeu Moyà, natural de Binissalem, constructor igualment de l'aqüeducte de Sos Monjos per on arribava a la vila l'aigua de Son Calletes.

A mà dreta, les cases dels senyors indiquen, damunt un rellotge de sol dibuixat a la façana, la data de 1832.

La campana de la capella resta encara, com a testimoni d'un temps passat, devora el portal del gran casat, duent escrit en relleu: "Ave Maria Gracia Plena-Dominus" i les imatges de Sant Jaume, Sant Jeroni, Santa Catalina i Santa Bàrbara com a advocada en defensa de torres i campanes.

Modernament ha passat la propietat a altres llinatges fins i tot estrangers.

A. Gili

Pensar en veu alta

No m'agrada gens:

- Fer moltes de reunions i seguir ... desunits;
- Demanar ajuda, i rebre... paraules de compassió;
- Escoltar les notícies, i sentir ... un rosari de desgràcies;
- Anar molt aviat, i fer ... poca via;
- Sortir a nadar i perdre ... la roba;
- Anar al mercat, i sortir amb... la cartera buida;
- Formar part de l'orquestra, i tocar ... les conseqüències;
- Assistir al concert, i sentir ... molts de crits;
- Anar a veure el futbol, i trobar-se amb ... una guerra;
- Obrir les finestres, i que hi entri ... la contaminació;
- Obrir el cor, i rebre ... repinyades;
- ... i moltes de coses més.

BELLPUIG

REVISTA QUINZENAL
Nº 39 IV EPOCA 19 Juny 1982

DIRECTOR:

Rafel Umbert i Sureda

CONSELL DE REDACCIÓ:

Miquel Morey
Antoni Gili
Jaume Mayol
Climent Obrador
Joan Pastor
Guillem Artigues
Jeroni Ginard
Pere Pep Gil
Pep Català
Andreu Dalmau
Mª Pilar Lucas
Pere Gili
Sebastià Tous

G. Bisquerra (admon.)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
SANT SALVADOR, 2 -ARTÀ-
Tel. 56 20 20

IMPRIMEIX:
GRÀFIQUES LLEVANT
C/ Ciutat, 55 -ARTÀ-

Dipòsit Legal P. M. 57-1969

PARE NOSTRE DEL CEL... (2)

Hauríem de recuperar la imatge del pare en una societat en què se sent parlar de les relacions pare/fill en termes tan negatius que un arriba a pensar que es pot existir sense ser fill i que un pot donar la vida sense ser pare; és una manera de parlar que equival a negar la relació. Hauríem de començar afirmant que ser pare no és cap crim i ser fill és una necessitat.

El pare serà allò que el fill el faci i el senti: rival, obstacle, refugi, ajuda, pare pedaç...

Però, lo que el pare és en realitat es pot definir, dient:

- ser font de vida: això comporta en el fill una dependència radical, la qual no suposa cap casta d'alienació
- exigència de ser: el pare és oposició a tota casta de peresa, a deixar-se dur per la corrent, el pare és estímul a créixer en tots els aspectes.
- creador de llibertat: el pare empeny el fill a no deixar-se lligar per esclavituds i comoditats que no el deixen ser ell mateix.
- eliminador de pors: d'aquells pors que aturen l'empenta de la vida i fan tornar enrera cap a postures tranquilles i segures.

Un pare així no és cap nosa pel fill, més bé és una necessitat perquè l'ajuda a realitzar-se.

Així vivia Jesús la seva relació amb el Pare.

Déu Pare és exactament lo mateix per a noltros: font de vida, exigència de ser, creador de llibertat i eliminador de pors.

Es ben ver que no és sempre així, perquè la imatge de Déu pot estar deformada. Podem veure Déu:

com un Senyor Absolut: un Déu que maneja i juga amb l'home,
com un pare pedaç que ho deixa passar tot de massa bo que és,
com un Déu vigilant, gelós de la llei, que és terrible ofendre-lo,

com el Déu de la venjança...

No ens facem il·lusions: arribar a viure com a fills de Déu no és gens fàcil; és més aviat una experiència crucificant i transformadora.

Déu és exigència de ser, i dir-li sí és entrar en els dolors que suposa tot creixement, ja que créixer és sempre vèncer inèrcies, trencar lligams i això no és fa sense dolor.

Créixer és dir adéu a fer les coses perquè sempre les hem fet.

Déu és el Pare que exigeix, que empeny, que dona.

Déu ens ha fet seus sense robar-nos la grandesa, la dignitat i la responsabilitat de ser nostres.

Aquí està la grandesa del nostre Pare del cel.

(Pensaments tretts del llibre "Pare Nostre" de Miquel Estradé)
L'equip parroquial

M'agrada molt:

- :: Prendre una copa amb el gust de ... l'amistat;
- :: Cercar companyia, i rebre ... col·laboració;
- :: Anar tira, tira, i arribar ... a temps;
- :: Fer sport, i trobar ... la salut;
- :: Anar a comprar coses, i recollir ... somriures;
- :: Formar part d'un grup, i seguir essent ... jo mateix;
- :: La música que canta, prega i ... riu;
- :: Les competicions sportives amb el reglament de ... l'amistat;
- :: Respirar sovint l'aire net i pur de ... l'alegria;
- :: Tenir sempre obertes les finestres del ... meu cor;
- ... i moltes de coses més.

Gregori Mateu

ECOS

Nacimientos:

Día 7 de junio.- María Antonia Galán Mássanet, de Antonio y Juana Ana. C. Barracas, 16

Día 15.- Juan Andrés Pascual Sureda, de Andrés y Margarita. C. Batlesa, 25

Matrimonios:

Día 12 de junio.- Ginés Ayala Picó con Francisca Ana Ginard Alzamora.

Defunciones:

Día 5 de junio.- Leonor Bonnin Fuster, a) Guixona, de 74 años, casada, C. Botovant, 10

Día 13.- Nicolás Alzina Pons, a) Guidet, de 81 años, casado. C. Gómez Ulla, 8.

XERRIM-XERRAM

Els robos segueixen proliferant per la nostra contrada i per no es-
ser originals ens diuen que per la
resta de l'illa també. I lo que és
més greu és que a lladres provats
els amollen quasi tot d'una. Això
ens fa sospitar que deu interessar
que hi hagi lladres petits per ama-
gar els grossos.

*****

La solució que pareix que ens do-
nen per el nostre MUSEU és que per
no contradir la resolució ministe-
rial l'hauríem de posar en nom del
Museu d'En Bordoy i després els mos
regalarien a noltros. Això ja pa-
reix de ciència ficció, veiem si ho
consentirem!.

*****

La gespa de Costa i Llobera ja
neix i vaja si queda de bon veure
l'entrada del nostre poble, i això
que ens deien que davall els pins
no s'hifeia res. L'Ajuntament està
d'enhorabona, i per no ser conformis-
tes demanaríem que es plantàs tota
la resta que queda de l'avinguda
i baix els pins del tren.

*****

Que deuen fer excavacions per de-
vers les Païsses? Perquè si hi anau
per tot es veuen clotets i no preci-
sament per cercar terra.

*****

Hi ha un remor que ens agradaria
que ens aclarassin, i és que el camp
de futbol no pot empalmar al trans-
formador de devora Ses Pesqueres,
això no ens té gens preocupats ja
que mentre hi hagi futbol el poren
fer de dia ja que fa molts d'anys
s'hi juga, però quan no hi hagi fút-
bol si no tenim electricitat no hi
podrem sembrar patates.

*****

Lo que ja és un escàndol és la
recollida de fems, no sabem qui té
la culpa però lo cert és que els de-
matins tot el poble fa tufo i és que
n'ha quedat més enterra que no hi
havia dins els povals.

*****

Quina tranquil·litat que hi ha per
el nostre poble. Sí, devers les cinc
vos hi passejau, ja no xerren de po-
lítica, ni de morts, ni de ferits,
tampoc no en senti cap que tengui
mal de ventre, si anau a la consulta
del metge ja no hi ha cap home. I
és que amb això del mundial de fút-
bol ningú vol que li receptin llit
i fosca i tranquil·litat, fins hi tot
els gamberros de les motos pareixen
més calms aquesta horeta i mitja,
deu esser que el futbol és el deport
dels que han de callar a caseva i
aprofiten anar a cridar al Bar.

Groc i Negre

MOSTRA ARTESANAL A LA CAIXA PER FRA RAFEL TERRASSA

Ens ha sorprès agradablement la
mostra de "ARTESSANIA DE LA MAR" que
Fra Rafel Terrassa, franciscà, ha
mostrat al públic artanenc amb oca-
sió de les festes de Sant Antoni de
Pàdua. Es tracta d'una ample collec-
ció de figuretes populars realitza-
des amb simples elements de la mar,
com són copinyes, macolins, musclos,
algues, etc., logrant obres de cali-
dat evident, que val la pena resal-
tar.

En la presentació de l'obra de
fra Rafel es diu: "L'obra artística
de Fra Terrassa és un feel reflexe
de la cultura popular, arrelada dins

el santuari més sagrat de la seva
ànima. La veta franciscana hi bate-
ga, així mateix, amb la força subtil
del primor i del bon gust... La seva
madura vitalitat ha descobert dins
la matèria uns símbols que manifesta
en personatges que tots hem vist, en
cases que hem desitjat habitar, en
vaixells que caminen per les rutes
misterioses de la imaginació".

Han estat molts els visitants que
han fruit d'aquesta insòlita exposi-
ció d'un artanenc senzill que, des
de la seva vocació religiosa, fa i
diu coses molt hermoses en el món
de l'art.

COL.LABORACIÓ

AQUESTA TERRA (arcadia de la llibertat)

- A COSTA I LLOBERA
- A PROUDHON I A

MAXIMO GORKI

Record molt bé el dia que en va-
ren deixar aquí, un dia calorós del
mes de Termidor, però no varen ser
els meus companys de vaixell els qui
tengueren la culpa, ells no la varen
tenir, la varen tenir els déus.

Quan érem joves havíem anat a la
guerra de Ilion més coneguda com a
Troia, i havíem lluitat junts amb
Aquiles, mort allà.

Junts, anys més tard, havíem anat
a comerciar amb Katmandú, ciutat als
peus del Himalaya, i vàrem pregar
dins els seus temples, havíem comba-
tit per simpatia amb les gents del
Nort anomenats Vikings i havíem con-
querit el Nord de Normandia, havíem
viatjat amb els seus fràgils vaixells
i begut del seu vi, havíem navegat
pel Gran Oceà i coneixíem tots el
racons del Nostre Mar, havíem arri-
bat i traspassat les columnes d'Hér-
cules que separen el Nostre Mar del
Gran Oceà i sabíem la història de
l'illa que havia desaparegut dins
l'Oceà.

Es clar, sent nostàlgia d'aquells
anys que viatjava amb els meus com-
panyos combatint per llurs terres com
a mercenaris. Però, tot això un dia
per mi s'acabà. Aquell fatídic dia
que vàrem arribar amb la nostra nau
a una illa on habitava una raça ge-
gantina que lluitava amb fones i pe-
dres de torrent; vàrem desembarcar
entre la legendària ciutat de Tucis

i la colònia de Bocorum. Amb un pa-
rell de companys vàrem anar a cercar
aigua, armats per si sortia qualche
perill, però no trobarem aquells ho-
mes amb les seves fones, vàrem trobar
una hermosa princesa vora un torrent;
els meus companys es sentiren recelo-
sos, varen agafar l'aigua i partiren
cap el vaixell; jo vaig quedar amb
aquella misteriosa dona, li vaig par-
lar de mí, dels meus companys, d'U-
lisses, de Juno, de Zoi, dels nos-
tres déus i dels nostres savis, de
Plató, del extravagant Heràclit, i
del màrtir Sócrates; ella no sols
em va meravellar amb la seva belle-
sa sinó també amb la seva sabiduria,
ja que coneixia quasi tot lo refe-
rent als nostres millors pensadors;
després de presentar-me li vaig dema-
nar el seu nom, ella respongué que
era Acràcia, filla d'un Déu de Tribu
i que estava encarregada de servir
de pont entre els homes i els déus,
em va convidar a menjar una fruita
extranya duita de Tartesos, el regne
que està vora les columnes d'Hércu-
les i que controla la badia de Ga-
dir; es feia tard i jo havia de re-
tornar a "Llibertat" el nostre
vaixell, però em vaig dormir vora
el torrent, record que em vaig des-
pertar, vora el meu cos hi havia els
meus companys i els habitants de l'i-
lla tots armats, la dona els deia

(passa plana 5)

ANTEPROYECTO DE "NA BATLESA" —

presentado en el Ayuntamiento

Ha tenido entrada en el Ayuntamiento, en anteproyecto redactado por el Arquitecto Sr. Llabrés a instancia de la propiedad, y referido a la remodelación de la zona o finca de Na Batlesa.

Como es sabido, la referida finca, fue adquirida hace unos meses al objeto primordial, por la nueva propiedad, de hacer donación al Ayuntamiento de una extensa zona de la misma (en la que se incluye la casa existente) reservándose una porción para su explotación o venta en parcelas.

El anteproyecto presentado por el nuevo propietario, contempla la construcción de tres bloques de viviendas, a razón de tres plantas en cada bloque, los cuales se sitúan en el fondo, derecha e izquierda de la total finca, vista desde la calle Ciutat, correspondiendo seis viviendas al bloque fondo, dos al de la derecha y una al de la izquierda (se refiere al número de viviendas por planta, por lo que al existir tres plantas debe multiplicarse por este número, dando un total de veintisiete viviendas).

La propiedad preve la cesión al Ayuntamiento de la casa actualmente existente en el centro de la finca, junto con todo el jardín que la circunda, el cual sería remodelado, abriéndose en el mismo unos pasos e instalándose varios bancos, así como la construcción de una fuente.

Dichos jardines tendrían un acceso desde la indicada calle ciutat y también desde la calle Llebeig, que a tal fin sería prolongado hasta llegar a una plaza redonda que al efecto se construiría, dentro ya de la misma zona verde.

En el interior de este pequeño complejo y zona verde, estaría prohibida totalmente la circulación de vehículos, por lo que se convertiría en un lugar verdaderamente privilegiado.

Las viviendas se preve tendrían su acceso, unas, desde la misma calle Ciutat y las otras desde la calle Llebeig i calle Taulera, a través de los que ahora constituye la acequia. Asimismo se prolongaría y ensancharía el callejón existente ahora desde la calle Cardenal Despuig y que uniría dicha calle con el citado complejo.

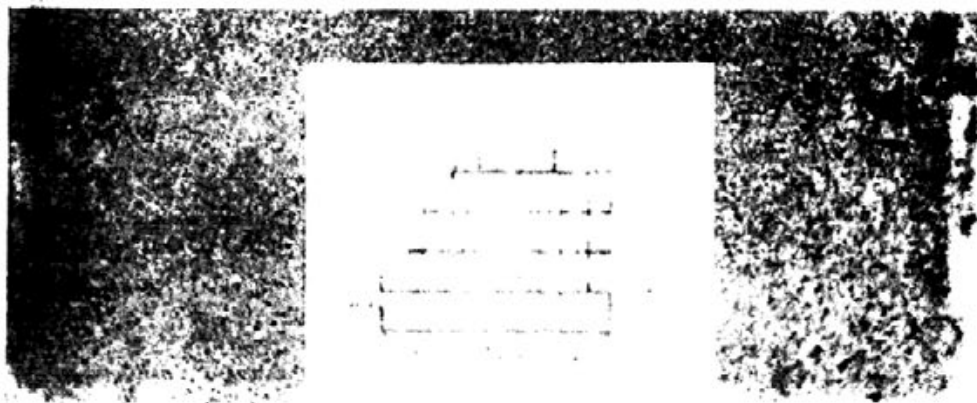
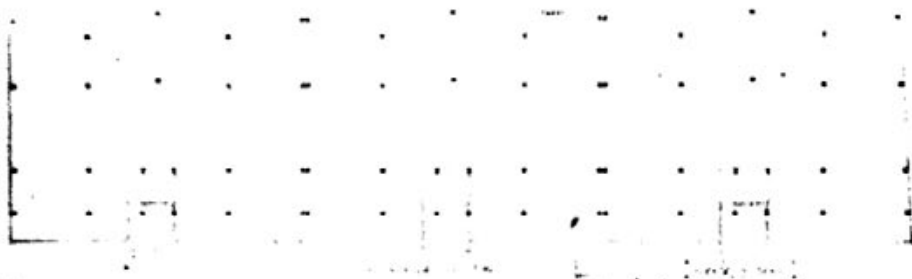

Las fotografías que complementan el presente reportaje, reflejan con toda claridad el contenido del anteproyecto, su perspectiva y su distribución. Los árboles existentes en la actualidad en el jardín frontal de Na Batlesa, serían respetados en su totalidad y si no se reflejan en el referido anteproyecto, es debido a que impedirían ofrecer una visión completa del mismo.

Es importante el tener en cuenta que la propiedad de la finca

no persigue ni le mueve ningún afán de lucro, estudiándose las fórmulas que salvaguarden totalmente este principio, siendo también deseo del propietario la realización rápida de estas modificaciones y obras.

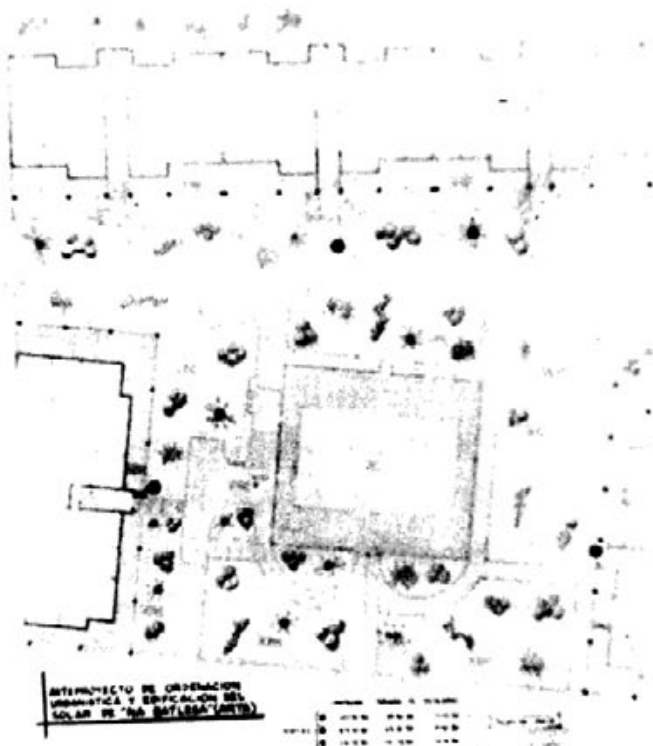
Este anteproyecto se presenta al Ayuntamiento a efectos meramente informativos, y con el fin de que el definitivo, ya antes de su presentación, cuente ya con la complacencia y aceptación previa del Consistorio. Así pues, el repe-

tido anteproyecto, aún constituyen do con toda probabilidad, la base del definitivo, no es más que una exposición de la idea general del propietario, dándose paso ahora a unos cambios de impresiones entre los diferentes grupos que forman el Ayuntamiento, y de éste con la propiedad, con el fin de, entre todos, hallar la mejor solución y dar paso a estas realizaciones que cambiarán la fisonomía de aquella zona.

Tiempo habrá de volver sobre el tema y estudiar con todo detalle los pormenores de estas obras. Para ello, habrá que esperar al proyecto definitivo que, tal como hemos indicado, parece va a realizarse muy en breve. Al menos este es el deseo del propietario, el cual, insistimos, y según hemos podido saber, no persigue ningún beneficio con la operación, sino todo lo contrario. Y viniendo de quien viene, estamos totalmente seguros de ello.

Gestos así son dignos de toda admiración y agradecimiento.

AQUESTA TERRA (ARCADIA DE LA LLIBERTAT)
(ve de plana 3)

que havia mort degut a una fruita dolenta que havia menjat, els meus companys reclamaven el meu cos, però els "foners" digueren que era llei de l'illa que tot aquell que mor en ella ha de ser enterrat en ella; després de discutir molt es varen posar d'acord; record que em dugueren dins una cova, i de com els meus companys es varen despedir del meu cos i adormit per sempre: Ulisses em va deixar el seu anell, Nicolaos em va deixar una rosa vermella i Zacon una de negra, però record bé com es va despedir Zoi el mes jove de tots: va deixar les meves obres que estava escrivint, i, plorant, deia "I ZOI, I ZOI" qualque cosa així com "La Vida, La Vida".

Després s'en va anar tothom menys la dona, i record que vaig veure com "Llibertat" es perdia a l'horitzó del mar. Després la dona em va aixecar i em va parlar, em va dir que estava condemnat per llei divina a viure eternament dins aquella illa

poblada d'Alcines fins que la UTOPIA sortís de les pedres milenàries i s'implantàs sobre elles igual que com ho feia el nostre vaixell; després de dir-me això va desaparèixer.

Sé que al llarg de mils d'anys he anat d'una part a l'altra veient coses belles i terribles, ara els meus companys de lluita i de camí ja són morts: Ulisses és mort, Zoi es suicidà i Nikos desaparegué en una guerra estúpida entre germans. He tingut notícies del meu món, però mai hi he pogut tornar, d'aquella raça gegantina ja no queda res, sols les ruïnes milenàries, però ara SÉ, sé que dins pocs anys la bandera sortirà i jo podré anar a casa. Sé que la UTOPIA vindrà aquí, que la bandera que portàvem al nostre vaixell reviurà dins aquesta illa, d'on ja sols queda desert, inclús les Alcines i aquelles cabres tan bones per fer festes han desaparegut, ara ja sols queda morir, però sé que quan mori podré viure realment.

Antoni Picazo i Muntaner

EL BIEN Y EL MAL

Con el Amor en refriega
cayó el Odio prisionero
y maldijo con rastrero
rencor su fatal estrella
El Anor, prócer y altivo,
noble se portó con él
y le dijo: "Buen doncel
dejas de ser mi cautivo;
vuelve libre, soy leal
y no te cuento enemigo,
que nunca a nadie persigo.
Yo devuelvo Bien por Mal".

...

Lucharon poco después
ambos eternos rivales
y, con armas desiguales
Amor hallóse a los pies
del Odio que, vengativo,
ébrio de ira y coraje
le infirió ruín ultraje
al herirle en lo más vivo.
Y barbotó con desdén
presa de rencor profundo:
"—Mi vasto imperio es el Mundo;
yo devuelvo Mal por Bien".

Ciudadela 1981
Pedro ESTEVA SANCHO

¡atención!

Rogamos a los suscriptores no residentes en ARTA, estén atentos al correo pues dentro de breves fechas recibirán contra reembolso el importe correspondiente a la suscripción a BELLPUIG, año 1.982.

Comuniones

El 30 de mayo recibieron la Eucaristía por primera vez las niñas Isabel Jaume Planisi, Bárbara Sansó Genovard y María Ferrer Payeras. Nuestra enhorabuena que hacemos extensiva también a sus padres.

Clausura del Centenario

Sábado, 5 de Junio: Concierto de la Banda Municipal de Artá que interpretó obras populares, fragmentos de Zarzuela, pasodobles y la clásica Danza Húngara nº 5 de Brahms, siendo del agrado de los numerosos oyentes.

Y amaneció el domingo con aires de fiesta, apareciendo alfombrados con mirto ("murta") las principales calles a la antigua usanza.

A las 10,30 actuación de la agrupación "Artá balla i canta", que alegró esta matinal con boleros, jotas i copeos.

A continuación, llegada del Sr. Obispo, quien conducía su propio automóvil, siendo recibido con caluroso afecto, a la entrada del pueblo, por las autoridades locales, clero y pueblo en masa, y en comitiva se dirigieron al Templo Parroquial que se hallaba engalanado como nunca se había visto. Allí el Sr. Obispo presidió la solemne misa concelebrada, durante la cual glosó la fe de los primeros pobladores que se había transmitido a las generaciones posteriores durante este centenario. Lo cual quedó demostrado con la participación de los asistentes, con los cantos religiosos y el Te Deum en acción de gracias como final de los actos de este centenario.

Nueva actuación de la agrupación antedicha con participación popular. Y, como despedida, refrigerio preparado por "ses madones des poble". "Molts d'anys".

JOAN MESQUIDA, l'home i el pintor

per Gregori Mateu

Cada vegada que trepig unes terres desconegudes me sent com un pelegrí solitari dins un bosc de repetides soledats. Me falta la claror de la amistat, el consol de la conversa i la carícia de la acollida. Venturosament, poc a poc, se me van obrint les portes dels cors de les persones sensibles que sintonitzen l'onada de la meua intimitat.

El llenguatge que més facilment ens adintra en el misteri de la persona humana és el de l'art. L'estètica i el gust per les selectes manifestacions artístiques han estat sempre un encertat motiu d'encontre i han fet possible que es trencassin les fronteres de la incomprensió.

Fa pocs dies vaig fruit de la meravellosa oportunitat de conèixer el pintor artanenc Joan Mesquida. Com si fós un príncep de l'el·legància estètica, m'esperava rera les aigües tranquil·les i càlides de la seva obra pictòrica. Cansat de tants passeigs per exposicions i mostres mediocres, me resultà gratificador contemplar una obra tan autèntica i tan sincera. En uns moments inolvidables, vaig fer una deliciosa excursió pels paratges artanencs, ajupits dintre de les màgiques teles, posades a l'abast dels meus ulls esglaiats.

Joan Mesquida és un home, amb un cor tan gran que gairabé cap dins el seu pit. Enamorat de la natura, estima apassionadament el paisatge, estima els animals, estima tot el que fa que la vida sigui hermosa i alegre.

La seva altura espiritual es manifesta clarament par damunt interessos comercials, propagandes manipuladores i relacions socials sense mida, donant a l'obra un encís vitalitzador. Ens trobam davant un pintor intimista que ens sap regalar lo millor de la seva treta de poeta i amb un llenguatge fet de modèstia i de silenci. Treballa modestament, sense crits ni alardes, tot i essent la seva obra d'una qualitat evident.

La pintura d'En Joan Mesquida és viva i intuitiva. Capta l'essència de les coses amb una gama cromàtica en la que es mesclen exhuberants colors amb tonalitats tímides i verges, introduint-nos en uns climes suaus i delicats que ens parlen de paradisos que tots volen habitar. Coneixedor dels paisatges d'Artá i de la Colònia, capta prou bé el líric efluvi d'una llum misteriosa en el precís moment d'una posta de sol o d'un dia de tormenta. Els seus, no són paisatges repetits, tots iguals, fets a la mida d'una tècnica ben apresada. Són, més bé, la captació essencial i ben profunda d'un clima, d'una penombra, d'una força que són allà i que solament poden veure els vertaders artistes. Aquest moment confús i esborradís d'una mirada, es converteix, en un instant, en un motiu d'inspiració.

No hi ha dubte: al pintor Mesquida, la natura se li afixa per totes les obertures del seu esperit, quasi de puntetes, gualta pels paratges de la seva exquisita sensibilitat i posa en funcionament totes les seves potències interiors. Es per això que les seves pintures diuen el veritable lirisme de la llum tendra d'un matí, o la serenor d'una tarda primaveral o l'oratje fresc d'una jornada hivernenca. També s'hi fan present les delicades emocions dels detalls insignificants que vesteixen de poesia tot un entorn, sense espectacularitat ni violència.

Cal veure l'exposició que farà a la "Caixa" en els darrers dies del mes de Juliol, quan els albercocs madurs afalagaran els nostre paladar amb el regust de la terra mallorquina.

Club Náutico

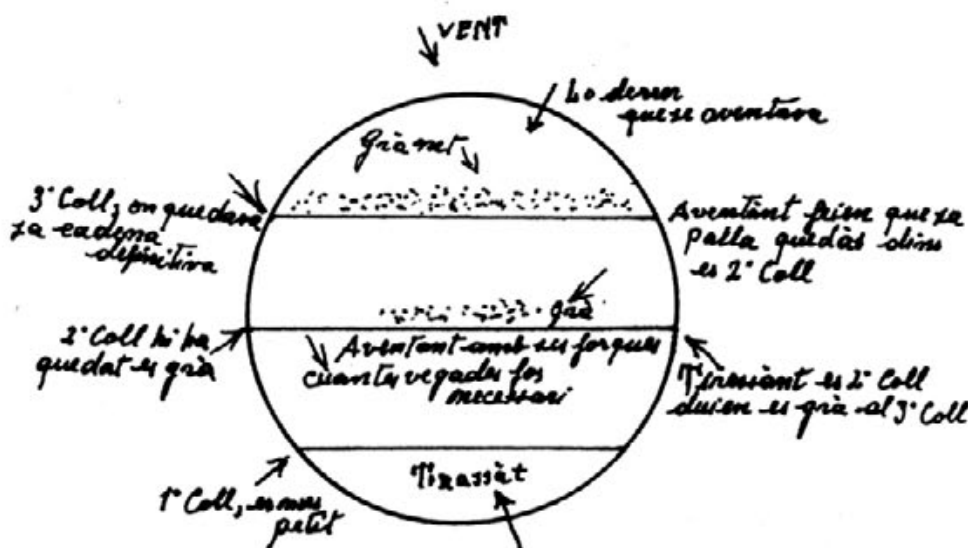
El sábado tuvo lugar una Junta General Extraordinaria del Club Náutico. Como tema: la posible adquisición de un solar anexo al mismo, lo que se acordó.

EXCURSIO DE PENSIONISTES

Del 27 de maig al 3 de juny d'aquest any un grupet de 14 pensionistes varen participar a l'excursió a Catalunya que per a ells havia organitzat la Caixa d'Estalvis "Sa Nostra". Segons mos conten els interessats, foren set dies meravellosos. El lloc normal de residència va ser Lloret de Mar i des d'allà cada dia s'organitzaren sortides a distints llocs: Banyoles, el santuari de Montserrat, les caves Codorniu i molts altres llocs. Els artanencs que participaren en aquesta excursió volen fer patent el seu profund agraïment a tots els organitzadors, especialment al Sr. Ferrer, per les atencions demostrades envers d'ells i per haver-los donat la oportunitat d'obrir els ulls a altres terres. I, a la vegada, demanen que aquest tipus d'excursions continuï. Així ho desitgen tots.

messes de sembrar, segar i batre ... (17 i darrer)

Les torques de quatre forcons, que porguen més fi que les de tres, han d'entrar en funció. Uns quants homes pre nint aquestes forques, obrien i aventaven la cadena per a treure-li el ventim, tantes vegades com fossen necessàries, fins que no n'hi quedava gens. Entretant: els que manejaven els rams sempre atracaven el gra cap a la cadena, el ventim quedava entre el gra i la palla.

Quan ja no porien treure més ventim, agafaven les pales, i se posaven a trespalar, també un home darrera l'altra perquè la polseta que treien aventant, amb les pales, no perjudicàs el que anava a la part de baix. Aquesta polseta se mesclava amb el ventim.

Ja no hi havia gens de polsim. Així, amb les pales començaven a aplegar el gra a un caramull. Els pocs grans que havien escapat a les pales les aplegaven amb els rams fins i tant tenir-ho ben aplegat.

El caramull del gra, procuraven fer-lo a la part alta a l'esquerra de l'era, mentres a la part alta de la dreta hi col·locaven les aradores.

Les aradores eren uns forcats de llenya forta. No tenia massa importància si el peu de dit forcat era més o manco alt. El que si era necessari que l'obertura vengués bé de mida per a col·locar-hi i fermar-hi als seus extrems l'arar, que servia per a porgar el gra. Solien fer-lo d'una altura que un home de mitja talla pogués tirar dins l'arar les senalles plenes que duia al cap.

Ala dons, ja hi ha el caramull fet. Reguen i agrenen perquè quedi ben net el lloc on han de porgar. El porgador, abans de començar, amb ritu solemne, allargà la mà dreta sobre on ha de caure el gra porgat, i fent la senyal de la creu, digué amb veu emocionada: i que Déu mos do la maina! (magna del llatí) (en aquest cas, bona anyada, abundància), se col·loca de modo i forma que el caramull quedàs ben de front a ell, agafa amb cada una de les seves mans, les branques del forcat de les aradores. L'arar ja estava fermat als seus extrems. Els altres homes començaren a omplir senalles, i a vessar-les dins l'arar, mentre el qui aguantava les aradores les engronsava amb moviment de va i ve a fi de què tot el gra bo caigués damunt l'era. Lo que quedava dins el garbell o arer, eren els baleis, algunes espigues mal esflorades, llavors d'herba i algun que altra tronquet de palla.

L'arar per arerar el gra petit era de fil de ferro i l'arar de arera: faves era teixit de joncs.

Dels baleis en feien un caramullet a la part baixa de l'era, a prop de la palla, llavors solien donar-lo a les gallines. En quan al ventim, per lo general el tiraven a baix de l'era.

Mentre uns feien això, altres se posaven a omplir xàvagues de palla, que més tard se'n durien a carretades en el sostre, o en farien pallers prop de les cases.

!Que Déu mos do la maina!

Sí que los ho va dar, mesuraren moltes barcelles i ompliren molts de sacs.

La filla de Cibeles, la Deua i protectora del camp. Ceres, des de l'Olimp, aquell any se mostrà pròdiga amb

els conraders, les va esser complaïent, les va somriure i volgué que els seus graners quedassen ben plens.

Ja han omplides les xàvagues de palla i els sacs de gra. Pot dir-se que han acabat el jornal de tot l'any, per ells s'han acabades moltes preocupacions.

Mirant cap a les muntanyes de ponent, sembla que el sol s'hi vol amagar darrera. Com a la matinada quan ja sortit, torna esser molt gros. ¿Per què deu esser que en l'estiu el sol quan neix i quan se pon és tan gros? A l'igual que en la matinada quan neixia davers les muntanyes d'Es Racó i Sos Sastres, tornava esser vermellós però ja no duia tanta força, pareixia que se n'anava retut, sudorós, cansat d'amollar tanta energia de llum i calor. Però noltros que durant aquestes messes de batre que ja hem acabades, estàvem tan acostumats a ell, no podem consentir deixar-lo o que mos deixi. I per això volem seguir-lo, i mos enfilam per les empinades muntanyes, lleneguen els peus damunt la macada, ens aferram a carritxeres i arboceres, boten els llagosts i voletegen les papeiones... i guaitam els nostros caps sobre la Beca de Farrutx, el Puig d'Alpara o el balcó del Coll de Morell... i pegam una glopada d'aire fresc i pur, amarat del perfum del romaní i l'olivera, que ompl els nostros pulmons. No,... no hi trobam el sol que mos espera en aquella gran vall que se extén baix la nostra mirada. Vana quimera, gran desengany i desil·lusió, encara que no hi ha el perquè, donç coneixem bé les possessions del nostre terme que tenim davant noltros. I com no les hem de conèixer, si amb el nostre esforç físic i la callositat de les nostres mans hem arrabassat d'aquell terreny una quarta d'oli de Morell, un pa de Sa Canova, una peça de formatge de S'Ametllerar, o quaranta duros a l'any per esser pareller major de Ses Pastores?

Que n'ha feta de via el sol! Ell sembla que a lo darrer ha volgut jugar al quic amb noltros, ja ha passat tota aquesta gran vall, i allà... a l'horitzó llunyà, on sembla que el cel i la serra de muntanyes s'uneixen en un bes etern... doncs bé, allà, darrera aquelles muntanyes sumerjeix la seva rodona i lluenta carassa, fent-nos jua-nets el seu resplendor.

!Adéu, llum clara d'Hélios!

Adéu, astre rei!. Tanmateix no podem alcançar-te. Si és el teu desig, ajeu-te on ho fas tots els vespres, descausa i carrega les teves calderes d'estelles, de carbó, o de lo que vulguis, però de aquesta mà que te posa en marxa cada dia, no s'aturi de posar-t'hi, perquè noltros demà t'hem de menester i, des del sementer de la sega, la llaurada, o des de dalt d'un pujol guardant les ovelles, estarem mirant cap a llevant, estarem esperant la claror de l'auba, que sens dubte és la teva pregonera, ja que cada matí t'acompanya de la seva mà, i al veure-la, sonarà l'esquella de l'egua claxxada... i cantarà el gall poc dormidor convidant-nos a viure una nova diada.

!Sol!, no faltis a la cita...! Per favor!

FI

A 10-XI-79
Miquel Tous Servera

I REGIONAL PREFERENTE

LIGUILLA DE ASCENSO

¿se ascendió o no se ascendió?

Artá 2- Llosetense 2

¿Quién se lo iba a pensar?. Claro es que nuestro visitante de turno también fue incluido en la liguilla, cierta diferencia se pudo notar en el juego, no así en el resultado que a todas luces clasificamos de inexacto.

Cierto es que el Artá no jugó como nos tenía acostumbrados, una primera parte que dió lástima, no se acertó en nada, solamente en saber encajar un tanto.

Los siguientes cuarenta y cinco minutos, fueron de continuo "presing" y con jugadas de verdadero mérito, pero a los pocos minutos de este segundo tiempo, ya se había encajado el segundo gol.

Gomila no se lo pensó y cambió

la estructura del equipo, Estrany recién incorporado y como es habitual en él, metió la cabeza y marcó el primer tanto local. No habían transcurrido muchos minutos cuando fue el siempre oportuno y valiente Rodríguez, que puso el marcador en tablas. El esfuerzo se hacía notar, y el Artá veía que se le escapaba un precioso positivo. La incorporación de Russo (después de muchísimas jornadas sin saltar al recinto por lesión), se notó, pero no fue suficiente, el colegiado de turno, que más vale no acordarse de su nombre, no quiso ver nada de lo que hicieron por supuesto dentro del área de cas-

tigo, pero ciertos árbitros son así de ... (basta ver la gran cantidad de ellos que actuarán en los mundiales de su propio País). Vergüenza señores, vergüenza para los responsables; pero es que vergüenza hay tanta como saber lo que es una palabra tan sencilla como ser parciales. No se pide más; en Artá, se grica, se chilla, unos se cabrean, los otros se discuten, varios se insultan, pero... ¿No es lo normal que pasa en cualquier campo de fútbol?. Repetimos lo que sí es de risa es lo que sucede con los arbitrajes en Ses Pesqueres, si lo que hacen ciertos árbitros se le pueda llamar "arbitrar".

COLOMBOFILA ARTA

TEMPORADA 81-82

RESUMEN DE LAS CLASIFICACIONES DEL CLUB

CONCURSO TERRESTRE

1º. S. Julià 2º. J. Trobat 3º. A. Salom.

1º. IBIZA

1º. J. Esteva 2º. B. Ginard

2º. IBIZA

1º. G. Vives 2º. M. Riera

3º. IBIZA

1º. J. Trobat 2º. J. Pinzó

4º. IBIZA

1º. J. Ferriol 2º. J. Ferriol

5º. IBIZA

1º. B. Ginard 2º. R. Tous

CALA VADELLA (IBIZA)

1º. J. Ferriol 2º. J. Pinzó

1º. ALICANTE

1º. M. Riera 2º. J. Infante

3º. J. Esteva

2º. ALICANTE

1º. J. Infante 2º. M. Riera

3º. J. Trobat

VALDEPEÑAS (C.REAL)

1º. J. Trobat 2º. C. Vives

3º. G. Ferrer

4º. B. Ginard

EVORA (PORTUGAL)

1º. Gabriel Ferrer

TROFEO REGULARIDAD SOCIAL

1º. Gabriel Ferrer

U.S Seislán 1- C.D. Artá 2

Quien algo quiere, mucho le cuesta. Realmente en el desplazamiento a tierras menorquinas la victoria resultó cara, es decir el Seislán en ningún momento dió el brazo a torcer y prueba de ello es que a los 8' se apuntaba el primer tanto, que al final sería el único para sus colores.

Fue en el minuto 39 cuando el siempre oportuno Ferrer lograba el empate. Los artanenses sabedores de lo que se jugaban, no cesaban en sus ataques, dos cambios en las filas, Rosselló sustituye a Russo y Rodríguez a Corraliza, pasando Ferrer a ocupar su puesto en la zaga. Una soberbia jugada de Mascaró, precedida de falta que el menorquin Camps aplicó la ley de la ventaja, logró el segundo tanto que al final sería el de la victoria.

Victoria completa ya que nuestro vecino el Badía lograba imponerse en Lloseta por el tanteo de 0-2, que dando por tanto el final de esta liguilla de ascenso de la siguiente forma:

1º.- Badía C. Millor

2º.- C.D. Artá

3º.- Llosetense

4º.- U. S. Seislán

Solamente falta desear a esta plantilla suerte de cara a la próxi-

ma confrontación del día 20 y 27 frente al Atco. Baleares en la doble confrontación de cara al definitivo ascenso.

Los motivos que a la hora de redactar desconocemos se tienen que disputar estos dos equipos la tercera plaza de ascenso a la tercera nacional, cuando la R.F.E.F dió por descendidos de categoría a tres equipos mallorquines.

Suponemos que la F.B.F. tendrá motivos más que justificados para llegar a tal situación que al parecer era desconocida por los clubs.

Tanto si se logra o no el tan deseado ascenso, BELLPUIG felicita a toda esta plantilla del C.D. Artá que ha sabido llenar domingo tras domingo el campo de Ses Pesqueres. Felicidades y enhorabuena a todos.

Artigues

ULTIMA HORA ULTIMA HORA ULTIMA HORA ARTA 1- Atco. BALEARES 1

Desgraciadamente mal resultado en vistas al partido de vuelta del próximo domingo. Sólo cabe esperar que por una vez la fortuna este al lado del C.D. Artá en su desplazamiento a Ciutat.